

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลกมลาไสย อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัย ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

ในการศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลกมลาไสย อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลกมลาไสย อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย และด้านการมีส่วนร่วม และสนับสนุนจากทุกภาคส่วน พิจารณาเป็นรายข้อ ดังนี้

1.1 ด้านการบริหารจัดการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองบุคคล และองค์กรทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อย่างต่อเนื่อง ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กเล็ก และผู้ปกครองมีส่วนร่วมรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณที่เพียงพอต่อการจัดการการเรียนรู้

1.2 ด้านบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดประชุมร่วมกับผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น ๆ เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะและแนวทางการบริหารงานที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดประชุมผู้ปกครองและบุคลากรเพื่อกำหนดรูปแบบการบริหารงานบุคคลให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมสังเกตเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของครูผู้สอนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างต่อเนื่อง

1.3 ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ การจัดให้มีสถานที่มีต้นไม้ให้ร่มเงา

และมีความร่วมมือในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้เด็กได้พักผ่อนหย่อนใจ ผู้ปกครองได้เข้าร่วมในการจัดให้มีระบบรักษาความปลอดภัยภายในศูนย์พัฒนา เด็กเล็กเพื่อป้องกันภัยอันตรายต่างๆที่อาจเกิดขึ้นกับ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่โดยรอบของศูนย์พัฒนาเด็ก ให้มีความเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน และผู้ปกครองได้เข้าร่วมการจัดสิ่งแวดล้อมภายนอกตัวอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายอย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัย

1.4 ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก
เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการนำแหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดประสบการณ์ได้อย่างเหมาะสม ผู้ปกครองได้รับรู้ถึงการส่งเสริมสุขภาพอนามัยของผู้เรียน มีความสม่ำเสมอ เช่น การดูแลสุขภาพภาพ การแปรงฟัน และการทำความสะอาดร่างกาย เป็นต้น และผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการการจัดกิจกรรมพัฒนาด้านร่างกายการเจริญเติบโตตามวัยและสร้างสุขนิสัยที่ดีให้แก่เด็กมีความเหมาะสมกับวัย

1.5 ด้านการมีส่วนร่วม และสนับสนุนจากทุกภาคส่วน โดยรวมอยู่ในระดับมาก
เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น ศิลปะพื้นบ้านร่วมจัดกิจกรรมนันทนาการ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดกิจกรรมให้ชุมชนและผู้ปกครองเข้ามามีส่วนช่วยอาสาหรือพัฒนา เช่น เข้าช่วยทำอาหาร ช่วยเล่านิทาน ช่วยดูแลเด็ก ซึ่งจะเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและผู้ปกครอง และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดกิจกรรมติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างชัดเจน

1.6 ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก
เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการสร้างความสัมพันธ์กับครอบครัวเด็กรวมทั้งรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ปกครอง ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดงานในโอกาสพิเศษต่างๆของสถานพัฒนาเด็ก และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีจัดประชุมเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อวางแผนงานต่าง ๆ อย่างเป็นระบบและมีความเหมาะสมต่อการพัฒนางานวิชาการ

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลกมลาไสย อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตาม อาชีพ ระดับการศึกษา และความเกี่ยวข้องกับนักเรียน พบว่า

2.1 ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลกมลาไสย อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่แตกต่างกัน

2.2 ผู้ปกครองที่มีการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลกมลาไสย อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่แตกต่างกัน

2.3 ผู้ปกครองที่มีความเกี่ยวข้องกับนักเรียนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลกมลาไสย อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลกมลาไสย อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ สรุปเป็นประเด็นได้ดังนี้

3.1 ด้านการบริหารจัดการ ควรให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับศูนย์ฯ ในการดำเนินงานบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ครูหรือผู้บริหารควรรับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับปัญหา ความต้องการเพื่อนำมาร่วมกันแก้ไขปัญหาการบริหารงาน ครูหรือผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการเรียนการสอนที่ต้องคำนึงถึงหลักสูตรเป็นหลัก และผู้ปกครองควรได้เข้าไปมีส่วนร่วมรับรู้ วางแผนงาน เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณเพื่อการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

3.2 ด้านบุคลากร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่าง ๆ ควรส่งบุคลากรเข้าร่วมอบรมเพิ่มเติมความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาแผนการจัดการประสบการณ์ มีการพัฒนาบุคลากรทางด้านการศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้บุคลากรมีความรู้ตรงตามสายงานที่ตนเองสังกัดอยู่ และควรมีการจัดอบรมบุคลากรอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการดำเนินงานของศูนย์

3.3 ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรส่งเสริมงบประมาณเพื่อจัดสร้างอาคารให้เพียงพอต่อจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้น ส่งเสริมการมีส่วนร่วมเพื่อสร้างสวนหย่อม สวนดอกไม้ ภายในบริเวณศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และควรขยายอาคารสถานที่ให้มีพื้นที่เพียงพอสำหรับให้เด็กได้ทำกิจกรรม และมีเครื่องเล่นในสนามเด็กเล่นที่เพียงพอ

3.4 ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่าง ๆ ควรจัดกิจกรรมตามหลักสูตรด้านวิชาการยึดตามผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดให้เด็กมีการพัฒนาของการศึกษาโดยการฝึกการเรียนการอ่าน และนับจำนวน และยึด 6 กิจกรรมหลัก ตามหลักสูตร และยึดผู้เรียนเป็นสำคัญในการจัดการเรียนการสอน

3.5 ด้านการมีส่วนร่วม และสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรจัดหาเงินทุนต่าง ๆ และขอความอนุเคราะห์จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในชุมชน และหน่วยงานอื่น เพื่อนำมาพัฒนาการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรมีการเชิญคณะกรรมการร่วมปรึกษาหารือถึงแนวทางการสนับสนุนและการช่วยเหลือในกิจกรรมที่จำเป็นต่อการพัฒนา และส่งเสริมให้บุคคลภายนอกเข้าร่วมกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างต่อเนื่อง

3.6 ด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการสร้างเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย การแต่งตั้งคณะกรรมการเครือข่ายเพื่อประสานงานในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง จัดตั้งศูนย์พัฒนาเครือข่ายให้มากกว่านี้เพื่อเปิดโอกาสให้กลุ่มคนต่าง ๆ เข้ามาร่วมในกิจกรรม และมีการเข้าร่วมอบรมตามเครือข่ายส่งเสริมพัฒนาการของเด็กผ่านสาธารณสุข

4. แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด องค์การบริหารส่วนตำบลกมลาไสย อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ สรุปเป็นประเด็นได้ ดังนี้

4.1 แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการบริหารจัดการ เกี่ยวกับการจัดซื้อวัสดุการศึกษาที่เพียงพอต่อการใช้ในการเรียนการสอน และการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อจัดหางบประมาณอย่างเพียงพอต่อการจัดการศึกษา ในแต่ละภาคเรียน โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบในการตัดสินใจ ในด้านงบประมาณ การจัดซื้อวัสดุที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของเด็ก โดยต้องดำเนินการ ตรวจสอบคุณภาพ ตัดสินใจ ประเมิน และจัดสรรงบประมาณการซื้อตามความจำเป็น และเหมาะสมกับตัวเด็กมากที่สุด

4.2 แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบุคลากร เกี่ยวกับการกำหนดบุคลากรที่ทำหน้าที่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีความรู้ด้านการพัฒนาเด็ก และส่งเสริมความรู้อย่างเพียงพอ โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรส่งเสริมให้บุคลากรได้มีโอกาสเรียนรู้ และพัฒนาตนเองในระดับที่สูงขึ้น ส่งเสริมและสร้างตระหนักในบทบาทหน้าที่ของครูผู้ดูแลเด็ก เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพตรงตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

4.3 แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย เกี่ยวกับการจัดระบบรักษาความปลอดภัย ภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อป้องกันภัยอันตรายต่างๆที่อาจเกิดขึ้น โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควร ส่งเสริมสนับสนุนในด้านงบประมาณ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมให้บุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย เช่น การทำความสะอาด การซ่อมบำรุงอาคารสถานที่ เครื่องเล่นต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมต่อ การใช้งาน ให้มีความเหมาะสมกับการจัดประสบการณ์ของเด็กอย่างต่อเนื่อง

4.4 แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร เกี่ยวกับการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างชัดเจน ครูผู้ดูแลเด็กใช้แหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดประสบการณ์ได้อย่างเหมาะสม โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะต้องส่งเสริมให้ผู้มีส่วนร่วมต่าง ๆ เข้ามาสนับสนุนด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยแสดงความคิดเห็น ร่วมแก้ไขปัญหา และส่งเสริมสนับสนุนให้มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาปรับปรุงให้เข้ากับจัดประสบการณ์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กซึ่งจะต้องตรงกับความต้องการและความสนใจของเด็กเป็นสำคัญ

4.5 แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการมีส่วนร่วม และสนับสนุนจากทุกภาคส่วน เกี่ยวกับการประชุมชี้แจงให้ชุมชนทราบถึง ประโยชน์และความจำเป็นของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาเตรียมความพร้อมของเด็ก และชักชวนให้ชุมชนมีส่วนร่วมบริหารและช่วยเหลือในระหว่างดำเนินการ ซึ่งศูนย์พัฒนาควร ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหาร โดยควรเชิญผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการ

ดำเนินงาน ร่วมประชุมรับฟังปัญหาต่าง ๆ และมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร เพื่อแก้ไขปัญหาของเด็กอย่างถูกต้องและเหมาะสม

4.6 แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย เกี่ยวกับ การส่งเสริมให้มีการแสดงความคิดเห็นผ่าน เครือข่ายต่าง ๆ และมีการให้ข้อมูลข่าวสารด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน สถาบันต่าง ๆ ของชุมชน โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะต้องส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการพัฒนาเด็กโดยเน้นการ ประชาสัมพันธ์ การประชุมเครือข่าย และการส่งเสริมสนับสนุนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและชุมชนตามกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กีฬา ประเพณี การพัฒนางานสาธารณสุข ต่าง ๆ เป็นต้น

อภิปรายผล

ผู้วิจัยได้พบประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลกมลาไสย อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้อาจมีสาเหตุมาจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลกมลาไสย ได้ปฏิบัติตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้ง 6 ด้านอยู่แล้ว และได้เปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมและรับรู้กับการบริหารงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 มาตรา 80(4) ที่ได้กล่าวไว้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการศึกษาด้วยการส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน ครอบครัว ผู้ปกครอง องค์กรทางศาสนาและเอกชน จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมและสอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ และอีกประการหนึ่งการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นงาน ที่องค์การบริหารส่วนตำบลมีความพร้อมเท่านั้นจึงจะได้รับการถ่ายโอนมา ดังนั้นสภาพการบริหารจัดการศึกษาจึงอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของรัตนา กิจเกื้อกูล (2550 : 79) ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 1 พบว่า ผู้ปกครองมีความต้องการในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยโดยรวมในระดับมาก เมธินี เชิญชัยวชิรากุล (2547 : 98) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการในการจัดอนุบาลศึกษาตามการรับรู้ของผู้ปกครองโรงเรียนอนุบาลเอกชนเขตหนองแขมกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ความต้องการในการจัดอนุบาลศึกษา ตามการรับรู้ของผู้ปกครองโดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก ลักษณะ ฤทธาศินี (2547 : 79) ได้ศึกษาเรื่อง ทศนคติของผู้ปกครองเด็กปฐมวัยต่อการมีส่วนร่วมกับโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ทศนคติของผู้ปกครองเด็กปฐมวัยต่อการมีส่วนร่วมกับโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครในภาพรวมและจำแนกตามความรู้ ความรู้สึก และการปฏิบัติอยู่ในระดับดี เอี่ยมพร หนูรอด (2547 : 72 – 73) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของ

ผู้ปกครองในกิจกรรมที่จัดขึ้นในโรงเรียนเอกชนปฐมวัยในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในลักษณะเป็นผู้รับข้อมูลข่าวสาร ผู้ปกครองมีแนวโน้มในการมีส่วนร่วมมาก พรพิมล แซ่ซี (2547 : 70) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเอกชน : กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลโชคชัยลาดพร้าวกรุงเทพฯ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองมีความเห็นว่าโรงเรียนอนุบาลโชคชัยลาดพร้าว ต่อการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก

จากการสรุปผลสภาพการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยรวมดังกล่าวข้างต้นสามารถนำมาอภิปรายผลโดยจำแนกเป็นรายด้านและรายข้อได้ดังนี้

1.1 ด้านการบริหารจัดการ อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีคณะกรรมการดำเนินการตรวจสอบการใช้งบประมาณของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างเหมาะสมทำให้การใช้งบประมาณเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเด็กเล็กมีความต่อเนื่องและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด สอดคล้องกับการศึกษาของ ไสรดา จิตรฉาย (2555 : 89) ได้ศึกษาการศึกษา สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอในการส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุด จินตนา จาดโต (2547 : 79) ได้ศึกษาเรื่องความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองมีความคาดหวังมากที่สุดด้านวิชาการและธมนวรรณ ผลินยศ (2553 : 61) ได้ศึกษาการศึกษาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลฝักแว่น อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลฝักแว่น ด้านการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านบุคลากร อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้มีการเพิ่มพูนความรู้ให้ผู้ดูแลเด็กเล็ก มีการสนับสนุนงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการวางแผนเพื่อกำหนดแนวทางในการจัดการเรียนรู้ ระหว่างคณะกรรมการคณะกรรมการบริหาร มีการจัดอบรมให้ความรู้แก่คณะกรรมการศูนย์ และผู้ดูแลเด็กเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริการศูนย์ ที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน มีการให้คำปรึกษา แนะนำ และดูแลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แก่ผู้ดูแลเด็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการปฏิบัติงานร่วมกันของประธานศูนย์ฯ ผู้ดูแลเด็ก และข้าราชการที่เกี่ยวข้องกับศูนย์ ในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก จำนวนผู้ดูแลเด็กมีความเพียงพอกับจำนวนเด็ก ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของศราวุธ สังกะเพศ (2551 : 83) ได้ศึกษาการประเมินประสิทธิผลของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลสบเตี๊ยะ อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ระดับประสิทธิผลของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลสบเตี๊ยะ อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี

โดยพิจารณาจากปัจจัยด้านนโยบายการบริหารการปฏิบัติ และผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับประสิทธิผลของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อันดับแรก คือ ด้านตัวบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กษิณีเดช จิวน้อย (2550 : 37) ได้ศึกษาเรื่องการประเมินผล การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วม : กรณีศึกษา ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลตุมใหญ่ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ด้านบุคลากร มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก และธมนวรรณ ผลินยศ (2553 : 61) ได้ศึกษาการศึกษา การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลฝักแว่น อำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลฝักแว่น ด้านบุคลากร อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย อยู่ในระดับมากที่เป็นเช่นนี้เพราะศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้มีการพัฒนาอาคารสถานที่ที่อยู่ในพื้นที่ซึ่งมีขนาดเหมาะสม ไม่อยู่ในพื้นที่ที่อาจเสี่ยงต่ออันตรายเพื่อป้องกันอุบัติเหตุต่างๆที่อาจเกิดขึ้นแก่ตัวเด็ก มีการจัดสิ่งแวดล้อมภายนอกตัวอาคารให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย และการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัย และการจัดมุมกิจกรรมเพื่อกระตุ้น และส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ ให้เด็กมีพัฒนาการพร้อมทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา อย่างน้อย 4 มุม สอดคล้องกับการศึกษาของธมนวรรณ ผลินยศ (2553 : 61) ได้ศึกษาการศึกษา การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลฝักแว่น อำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลฝักแว่น ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้มีการจัดโภชนาการมีความเหมาะสมส่งเสริมให้เด็กได้รับสารอาหารครบทั้ง 5 หมู่ การส่งเสริมสุขภาพอนามัยของผู้เรียน มีความสม่ำเสมอ เช่น การตรวจสุขภาพ การแปร่งฟัน เป็นต้น และการจัดกิจกรรมพัฒนาด้านร่างกายการเจริญเติบโตตามวัยและสร้างสุขนิสัยที่ดีให้แก่เด็ก มีความเหมาะสมกับวัย สอดคล้องกับการศึกษาของอุดมลักษณ์ คำลือ (2553 : 55 – 58) ได้ศึกษา ทรรศนะต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ในภาพรวมบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา มีทรรศนะต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย พบว่า ด้านบริหารวิชาการ อยู่ในระดับมากมาก อนุพล มารณะสารวุฒิ (2549 : 68-69) ได้ศึกษาเรื่องความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนสันติศึกษาระดับประถมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผู้ปกครองต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนสันติศึกษาทั้งในด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน และธมนวรรณ ผลินยศ (2553 : 61) ได้ศึกษาการศึกษาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลฝักแว่น อำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลฝักแว่น ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากชุมชน อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการให้ข้อมูลข่าวสารสารสนเทศเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง เพื่อทราบถึงกิจกรรมต่างๆภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การจัดอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในท้องถิ่นและชุมชน เกี่ยวกับการดำเนินงาน ทิศทาง และแนวทางการปฏิบัติงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และการจัดกิจกรรมให้ชุมชนและผู้ปกครองเข้ามามีส่วนช่วยอาสาหรือพัฒนา (เช่น เข้าช่วยทำอาหาร ช่วยเล่นนิทาน ช่วยดูแลเด็ก ซึ่งจะเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) สอดคล้องกับการศึกษาของ ธมนวรรณ ผลินยศ (2553 : 61) ได้ศึกษาการศึกษาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลฝักแว่น อำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่าการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลฝักแว่น ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน อยู่ในระดับมาก อนุพล มาณะสารวุฒิ (2549 : 68-69) ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนสันติศึกษาระดับประถมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ในภาพรวม ผู้ปกครองต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนสันติศึกษาทั้งในด้านความสัมพันธ์กับชุมชนและธมนวรรณ ผลินยศ (2553 : 61) ได้ศึกษาการศึกษาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลฝักแว่น อำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลฝักแว่น ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน อยู่ในระดับมาก

1.6 ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมาก คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดกิจกรรมให้ชุมชนและผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา เช่น เข้าช่วยทำอาหาร ช่วยเล่นนิทานช่วยดูแลเด็ก ซึ่งจะเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและผู้ปกครอง ทำให้ผู้ปกครองและชุมชนมีความเข้าใจในนโยบายการบริหารงานที่มุ่งส่งเสริมคุณภาพการศึกษาของเด็กอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ โสรดา จิตรฉาย (2555 : 89) ได้ศึกษาการศึกษา สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไข ปัญหา การจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า ควรมีการส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย เพื่อใช้ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่จะเอื้อต่อการพัฒนางาน พัฒนาเด็ก ให้ไปสู่เป้าหมายได้อย่างมีคุณภาพ

2. ผู้ปกครองที่มีอาชีพ และระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลกมลาไสย อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้ปกครองในทุกสาขาอาชีพ ทุกระดับการศึกษาในปัจจุบัน ได้รับรู้และมีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ซึ่งสอดคล้องกับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กที่ได้ส่งเสริมให้ได้เข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ตามโอกาสที่เหมาะสม และสนับสนุนให้เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อทำหน้าที่ในการวางแผนงาน ร่วมแก้ไขปัญหา

ร่วมตัดสินใจในการบริหารงานในเรื่องต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ผู้ปกครองส่วนใหญ่ได้ติดตามประสานงานกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างสม่ำเสมอจึงได้รับรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ผู้ปกครองมีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษาของสุภาพร สุวรรณศรีนนท์ (2549 : 61) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในเขตบางกอกน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 พบว่า ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลเอกชนในเขตบางกอกน้อยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 ที่มี อาชีพ วุฒิการศึกษา ความสัมพันธ์กับตัวนักเรียนแตกต่างกันมีบทบาทการมีส่วนร่วมในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย โดยรวมไม่แตกต่างกัน และอุดมลักษณ์ คำลือ (2553 : 55 – 58) ได้ศึกษา ทรรศนะต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา พบว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ที่มีระดับการศึกษาและตำแหน่งต่างกันมีทรรศนะต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยไม่แตกต่างกัน ส่วนผู้ปกครองที่มีความเกี่ยวข้องกับนักเรียนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลมลาไสย อำเภอมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยบิดา/มารดา และผู้ปกครองที่มีความคิดเห็นแตกต่างจากญาติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้ปกครองที่เป็นบิดา/มารดาและผู้ปกครองจะให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย เนื่องจากเห็นว่าเป็นบทบาทหน้าที่ที่จะต้องรับรู้เข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ร่วมแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ อย่างจริงจัง ร่วมมือพัฒนาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็กซึ่งจะส่งผลดีต่อบุตรหลานในการพัฒนาด้านต่าง ๆ ตามวัยอย่างแท้จริง แตกต่างจากญาติที่จะทำหน้าที่ในการดูแลบุตรหลานตามบทบาทที่ได้รับมอบหมายเท่านั้นจะไม่ได้รับรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานต่าง ๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของสุภาพร สุวรรณศรีนนท์ (2549 : 61) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในเขตบางกอกน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 พบว่า ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยที่มีความสัมพันธ์กับตัวนักเรียนแตกต่างกันมีบทบาทการมีส่วนร่วม ในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 เอี่ยมพร หนูรอด (2547 : 72 – 73) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในกิจกรรมที่จัดขึ้นในโรงเรียนเอกชนปฐมวัยในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในลักษณะเป็นผู้รับข้อมูลข่าวสาร ผู้ปกครองมีแนวโน้มในการมีส่วนร่วมมาก ในทุกกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น นิภาพรรณ หงษ์ชูเกียรติ (2544 : 63-64) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาล พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพแวดล้อม ตกแต่งอาคารสถานที่ เข้าร่วมช่วยเหลือกิจกรรมต่าง ๆ ของศูนย์ฯ การเป็นผู้ช่วยดูแลเด็กในชั้นเรียน และการจัดหาสื่อประกอบการเรียนรู้ และเบล (Bell, 1992 : 221A) ได้ศึกษาเรื่อง การตัดสินใจของผู้ปกครองใน

การเข้ามามีส่วนร่วม และไม่เข้ามามีส่วนร่วมในการศึกษาของโรงเรียน พบว่า การเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนเป็นการช่วยเหลือครูและเป็นกิจกรรมที่ทำให้เด็กได้พัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น

3. แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลมลาไสย อำเภอมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบในการตัดสินใจในการวางแผนงานในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านงบประมาณเกี่ยวกับการจัดซื้อวัสดุที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของเด็กส่งเสริมให้บุคลากรได้มีโอกาสเรียนรู้ และพัฒนาตนเองในระดับที่สูงขึ้น สนับสนุนให้บุคคลภายนอกเข้ามา มีส่วนร่วมในการจัดสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย สนับสนุนด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ร่วมประชุมรับฟังปัญหาต่าง ๆ และมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเพื่อแก้ไขปัญหาของเด็กอย่างถูกต้องและเหมาะสม และส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการพัฒนาเด็ก โดยเน้นการประชาสัมพันธ์ การประชุมเครือข่าย และการส่งเสริมสนับสนุนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและชุมชนตามกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งแนวทางในการดำเนินงานดังกล่าวจะช่วยส่งเสริมให้การดำเนินงานตามมาตรฐานการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลเกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป โสรดา จิตรฉาย (2555 : 89) ได้กล่าวถึง แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สรุปโดยภาพรวม องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอในการส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และควรมีการพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยการอบรม สัมมนา การศึกษาดูงาน และควรมีการนิเทศติดตามการสอนครูผู้ดูแลเด็กอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการพัฒนา เด็กปฐมวัย เพื่อใช้ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่จะเอื้อต่อการพัฒนางาน พัฒนาเด็ก ให้ไปสู่เป้าหมายได้อย่างมีคุณภาพ และอนุพล มาชนะสารวุฒิ (2549 : 68-69) ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนสันติศึกษาระดับประถมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผู้ปกครองต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านหลักสูตรและการสอน คือ ร่วมรับฟัง ร่วมคิด ร่วมประชุม นำปัญหาและความต้องการของชุมชนเข้าเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร ร่วมจัดกลุ่มการเรียนรู้วิชาการต่างๆ ร่วมจัดทำแผนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ร่วมหาทุนและอุปกรณ์การเรียนการสอน สนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร ร่วมรับรู้ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ร่วมกิจกรรมและร่วมรับผล ที่เกิดขึ้นในการดำเนินการ ร่วมสนับสนุนงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ให้แก่กิจกรรม ร่วมติดตามตรวจสอบการจัดกิจกรรม รับรู้รับทราบ ร่วมคิด ร่วมกิจกรรม ร่วมกับโรงเรียนและชุมชนในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาของชุมชนร่วมสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อชุมชนร่วมแนะนำทรัพยากรในชุมชนแก่โรงเรียน ร่วมตรวจสอบติดตามการประชาสัมพันธ์ชื่อเสียง โรงเรียน และพบว่า ปัญหาของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง คือ ผู้ปกครองไม่มีความรู้ ไม่มีความเข้าใจไม่ทราบในเรื่องต่าง ๆ ผู้ปกครองไม่มีความพร้อมหรือมีภาระมาก กิจกรรมบางอย่างขัดกับความเชื่อทางศาสนา สถานที่ของโรงเรียน

ไม่เอื้ออำนวยต่อกิจกรรมกีฬา โรงเรียนมีความสัมพันธ์กับชุมชนน้อย และชุมชนไม่เห็นความสำคัญของโรงเรียน ขาดความร่วมมือระหว่างองค์กรส่วนข้อเสนอแนะปรากฏว่า ผู้ปกครองเสนอให้จัดการประชุมปรึกษาหารือระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครองหรือมีการแจกเอกสารแนะนำแก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน ควรจัดหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนผู้ปกครอง สภาพสังคม และชีวิตประจำวัน ควรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้มากหรือหลากหลาย และเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน ควรจัดให้มีกิจกรรมระหว่างโรงเรียน บ้านชุมชน ให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลกมลาไสย อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1.1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย คือ การมีส่วนร่วมในการวางแผนของผู้ปกครอง ดังนั้นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรสนับสนุนให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดนโยบายงานการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในทุกขั้นตอน

1.2 ด้านบุคลากร ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย คือ การรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของบุคลากรที่มีส่วนร่วมกำหนดนโยบายและวางแผนงานการจัดการศึกษา ดังนั้นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรสนับสนุนให้บุคลากรได้มีโอกาสเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาคุณภาพการทำงาน การพัฒนาการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นเพื่อให้ตรงกับสาขาที่ปฏิบัติงาน ส่งเสริมความรู้ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและสนับสนุนให้เข้าร่วมในการบริหารงานในด้านต่าง ๆ

1.3 ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย คือ การเข้าร่วมพัฒนาอาคารสถานที่ของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้อยู่ในพื้นที่ซึ่งมีขนาดเหมาะสม ไม่อยู่ในพื้นที่ที่อาจเสี่ยงต่ออันตราย ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลต่าง ๆ ควรส่งเสริมความร่วมมือจากชุมชน เพื่อช่วยเหลือในการบูรณะซ่อมแซมอาคารเรียน การทำสีอาคารเรียน การจัดสร้างรั้ว ซ่อมแซมเครื่องเล่นที่เก่าชำรุดเพื่อให้ความพร้อมในด้านการใช้งาน

1.4 ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย คือ ส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมด้านวิชาการสำหรับเด็กปฐมวัย เพื่อทำให้เด็กเกิดความรู้อย่างเพียงพอ ดังนั้นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรร่วมกับผู้ปกครองในการกำหนดกิจกรรมวิชาการที่มีความเหมาะสมกับวัยของเด็ก ส่งเสริมการแสดงผลงานวิชาการในกิจกรรมวันสำคัญที่ทางศูนย์จัดขึ้นโดยจัดแสดงผลงานของนักเรียน ส่งเสริมการแสดงความสามารถด้านวิชาการเพื่อส่งเสริมพัฒนาอย่างเหมาะสมต่อไป

1.5 ด้านการมีส่วนร่วม และสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย คือ การจัดอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในท้องถิ่นและชุมชน เกี่ยวกับการดำเนินงาน ศึกษางาน และแนวทางการปฏิบัติงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความต่อเนื่อง ซึ่งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรประสานความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนตำบลกลมาไสยในการกำหนดรูปแบบการอบรม เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานของศูนย์ โดยจะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน

1.6 ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย คือ ผู้ปกครองมีการทบทวนแผนงานต่าง ๆ ร่วมกันเพื่อกำหนดทิศทางงานวิชาการเพื่อ ลดปัญหา ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะต้องมีการประชุมร่วมกับผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอเพื่อหาแนวทางพัฒนาแผนงานวิชาการ รวมถึงร่วมกันประเมินผล การจัดการเรียนรู้ในแต่ละปีการศึกษาเพื่อจะนำผลที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพ การจัดการ การศึกษาในปีการศึกษาต่อไปอย่างมีคุณภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมความพร้อม ในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกาฬสินธุ์

2.2 ควรมีการวิจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดกาฬสินธุ์

2.3 ควรวิจัยความคิดเห็นของผู้นำชุมชนหรือผู้นำท้องถิ่นเกี่ยวกับการดำเนินงาน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาต่อไปในอนาคต

2.4 ควรวิจัยปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์